

Journal of Education Studies

Volume 3
Issue 6 6-7 (Oct 2516 - Jan 2517)

Article 2

1-1-1973

ความคิดทางการศึกษา

n/a

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Recommended Citation

n/a (1973) "ความคิดทางการศึกษา," *Journal of Education Studies*: Vol. 3: Iss. 6, Article 2.
Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol3/iss6/2>

This Other is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ความคุณทางการศึกษา

๑

การเรียนก็ต้องมีการงานที่จะกระทำหาเลี้ยงชีพก็ต้องมีการเข้มข้นการแข่งขันกันอยู่เสมอ ถ้าไม่ได้เดินตรงไปตามทางเสมอ ไม่เช่นนั้นจะเสียเวลาเดินทางก็คงจะไปถึงหลักชนะได้เร็วกว่าผู้ที่เดินทาง เนื่องจาก การเข้มข้นจะมีความตื่นตัว ผู้ที่เข้มข้นจะมีความตื่นตัว เดินทางเร็วขึ้น ผู้ที่ไม่เข้มข้นจะมีความตื่นตัว เดินทางช้าลง แต่เมื่อถึงจุดนั้น ก็ต้องมีความตื่นตัว ให้กับการแข่งขัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ทรงเป็นประธานในพิธีเปิดและทรงกล่าวว่า

๒

การปกครองที่ดีนั้น ยังเป็นแบบรัฐสภาหรือแบบบาลีเมนต์ด้วยแล้ว ถ้าจะดีได้ ก็ต้องอาศัยความดีของประชาชน ต้องอาศัยน้ำใจและนิสัยของประชาชนเป็นใหญ่ ถ้าประเทศใด มีประชาชนมีน้ำใจดี รัฐบาลก็สามารถปกครองตนเองโดยแบบรัฐสภาจริงๆ แล้ว การปกครอง นั้นก็จะเป็นประโยชน์แก่ประเทศเป็นอันมาก วิธีที่จะให้ผลเมื่อมน้ำใจดีนั้นอยู่ที่การศึกษา การฝึกฝน

นี่เป็นของที่ควรจะลึกไว้ว่า ถ้าเราจะให้ประเทศไทยเป็นประเทศสยามดีงามต่อไป เราต้องฝึกหัดเด็ก ของเราราให้รู้จักการพนันถือผู้หลักผู้ใหญ่ และให้รู้จักรับผิดชอบที่จะปกครองผู้น้อยต่อไปโดย ยุติธรรม ดังนั้นการปกครองในประเทศไทยจึงจะได้ผลดีที่สุด

ในขั้นตอนนี้ สมควรที่คนไทยจะหัดตัวเองให้มน้ำใจเป็นนักพากเพียรที่ทุกประการเหมือน อายุรกรรม และเชื่อว่าการที่เราเปลี่ยนแปลงการปกครองจะเป็นผลดีอย่างยิ่ง แต่ถ้าไม่ว่าจะดี ที่ดีอย่างที่สุดก็ตาม ถ้าเราไม่รู้อาจเป็นผลร้ายก็ได้ เพราะฉะนั้นในเวลานี้เราจะต้องพยายาม โดยเคร่งครัดที่จะฝึกฝนพลดเมืองของเราให้มน้ำใจอยู่ในหลักต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ถ้าชาวสยามในบ้านและอนาคตมีนาไปเป็นนักพากล่าวด้วยกันหมด ก็จะน่ากลัวไม่แพ้ใครเลย ชาวสยามในภายหน้าเราต้องการให้เป็นดังนั้น แต่จะเป็นได้ สมประณานักต้องอาศัยการอบรมอย่างเดียว จึงเป็นหน้าที่เราทุกคนจะช่วยกัน

พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระปรมเกล้าเจ้าอยู่หัว
พระราชทานในวันงานประจำปีของชีราฐวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๑๕

๓

อันการเด้อเรียนจะจัดขึ้นได้ ต้องมีผู้สอนอย่างอ่อนนุนมาก่อน คือ การปักครองต้องเรียนรู้อย่างมาก่อน ฉันเห็นยังไม่จำเป็นจะรับร้อนจัดการเรียนธรรมวินัย จัดการปักครองให้เรียนรู้อย่างก่อนเด็ดตลอดถึงให้นิยมในกิจวัตร เมื่อมากถึงชนนแล้วคงนิยมในการเด้อเรียนขึ้นเอง

อันความรู้นี้ย่อมสำเร็จ ผ้ายผู้เด้อเรียนก็เพริ่มความพอใจหากเพียรเอาใจจากอดอยู่ และหมั่นตริตรองหาเหตุผล อันเป็นเอกเทศของคุณธรรม

การศึกษาที่จะจัดต่อไปนั้นเห็นด้วยเกล้าฯ ว่า ข้อสำคัญจะต้องวางแผนการศึกษาลง เป็นสองแผนก การศึกษาสำหรับรายภูมิที่ไม่ได้ความรู้วิชา ซึ่งควรจะรู้เป็นพื้นสำหรับพลเมือง ก่อตัวคือให้หันส่องและเลขอพอสำหรับใช้ในกิจธุระสามัญ กับให้หุ้นบริหารร่างกายที่จะรักษา-ตน รักษา-วิช สอนธรรมจริยาเพื่อให้รู้ความดีความชั่วจะได้ประพฤติสุจริต ตลอดจนมีความ ชื่อสัตย์กตัญญู นี้จัดเป็นการศึกษาสามัญแผนกหนึ่ง กับสอนวิชาความรู้สำหรับผู้ที่มีเชาวะ และอุปนิสัยที่จะทำการงานเป็นพิเศษต่างๆ เป็นตนว่า ทำการช่าง การเพาะปลูก การค้าขาย ตลอดจนถึงความรู้สำหรับทำราชการในหน้าที่ นี้จัดเป็นการศึกษาพิเศษแผนกหนึ่ง เมื่อได้แบ่งการศึกษาเป็นสองแผนกและจัดตามรูปเป้าดังนี้แล้ว คิดด้วยเกล้าฯ ว่าผู้ยศความรู้สามัญ-ศึกษาก็จะแพร่หลายไปทั่วพระราชอาณาจักร และผู้ยศความรู้ในการศึกษาพิเศษก็จะให้ประโยชน์แก่คนทุกชนทุกชนิดได้

ความเจริญของคนทั้งหลายย่อมเกิดแต่ความประพฤติชอบ และการหาเลี้ยงชีวิตโดยชอบเป็นทั้ง ซึ่งคนทั้งหลายจะประพฤติชอบจะหาเลี้ยงชีวิตโดยชอบนั้นได้ ก็ย่อมอาศัยที่ได้สดับพึงพอใจคำสั่งสอนธรรมะที่ชอบ และได้ศึกษาวิชาความรู้ในทางที่จะให้มั่นคง ประโภชน์แก่ต้นมาแต่ย่อมเยาว์ ฝึกซ้อมสันดานให้น้อมไปในทางสัมมาปฏิบัติ และเจริญบัญญาสามารถในความรู้ภารกิจการต่างๆ อันจะพึงประกอบการหาเลี้ยงชีพเมื่อเติบโต จึงขอว่าได้เข้าสู่ในทางความเจริญ เป็นความจริงดังนี้

จากประมวลพระนิพนธ์สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรรณพระยาชรัญญาณโกรส

■

ข้าพเจ้าเชื่อว่าการอบรมพลดเมือง ควรอบรมให้เป็นไปในทางทั้นๆ ใจเน้นกวิทยาศาสตร์ เป็นนักกีฬา และเป็นพลเมืองดี ประการต้นจะให้ตนอยู่ในอำนาจแห่งเหตุ และประการที่ ๒ และที่ ๓ จะให้ตนเป็นมนุษย์ที่ไว้ใจได้ ถ้าไครประกอบด้วยคุณธรรมทั้ง ๓ ประการนี้แล้ว ผู้นั้นจะเป็นนายหรือเป็นบ่าว เป็นเจ้าหรือเป็นข้าศึกควรใช้ได้ทั้งนั้น

จากคำนำแบบสอนอ่านใหม่ ของเจ้าพระยาธรรมศักดิ์คุณตรี
๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๗๘